

A. Materiál:

Bod rokovania	Udelenie Ceny Mesta Ružomberok in memoriam Dobroslavovi Pustajovi
Dátum rokovania MsZ	28.3.2018
Predložené poslancom MsZ	21.3.2018
Predkladateľ	Ing. Róbert Kolár, poslanec MsZ
Spravodajca	Ing. Róbert Kolár
Na základe	návrhu poslanca v zmysle Štatútu Mesta Ružomberok, deviata hl., čl. I, odst.1 pís. b.
Prizvaný	-
Stanovisko komisií	Komisia pre kultúru a médiá – prerokované dňa 15.3.2018, odporúča schváliť – uznesenie č. 07/2018
Zoznam príloh	-

B. Návrh na uznesenie:

I. **schvaľuje** udelenie Ceny Mesta Ružomberok in memoriam p. Dobroslavovi Pustajovi

C. Dôvodová správa

Na základe udalostí posledných týždňov si možno viac ako inokedy uvedomujeme význam slov sloboda, demokracia, či slušná krajina.

Ukazuje sa v celosvetovom meradle, že ľudia sú šťastní a životná úroveň je vysoká len v krajinách, kde je garantovaná sloboda slova, sloboda prejavu, kde sú funkčné demokratické inštitúcie a demokratická deľba moci.

Preto nesmieme zabudnúť na tých, ktorí svoj život obetovali v boji za ľudské práva, slobodu a demokraciu, aby sme sa my mohli mať lepšie.

Jedným z tých, ktorí v celoslovenskom meradle patrili k najodvážnejším bojovníkom proti totalitnému režimu, bol aj Ružomberčan Dobroslav Pustaj.

Prezident Slovenskej republiky udelil minulý rok (9.1.2017) v Bratislave bývalému predsedovi konfederácie prenasledovaných komunizmom – Dobroslavovi Pustajovi štátne vyznamenanie Rad Ľudovíta Štúra II. triedy in memoriam za mimoriadne zásluhy o demokraciu a ochranu ľudských práv a slobôd.

Je našou morálnou povinnosťou symbolicky sa poďakovať človeku, ktorého životná púť je spájaná aj s naším mestom.

Pre bližšie spoznanie osobnosti a činnosti Dobroslava Pustaja uvádzam jeho životopis ako disidenta a bývalého politického väzňa, ktorý spracoval ružomerský historik Dr. Radislav Kendera.

PUSTAJ Dobroslav (*9. júl 1931, Košice, + 27. jún 2013, Prostějov (Česká republika), pochovaný v Ružomberku)

Politický väzeň, zakladateľ organizácie Slobodné Československo, predseda Konfederácie prenasledovaných komunizmom na Slovensku

Po smrti otca sa s matkou presťahovali do Ružomberka k starým rodičom. Pochádzal z ružomerskej rodiny Milanovcov (do rodiny patrili o.i. akademický maliar Florián Milan i architekt mesta Ružomberok Ing. arch. Igor Milan). V roku 1946 mu zomrela aj matka. Pracoval v Bavlárskych závodoch v Ružomberku, kde sa stal priamym svedkom toho, ako milicionári s puškami v rukách vyhánali robotníkov z pracovných hál, aby sa zúčastnili generálneho štrajku (1948). Bezprávie páchané na nevinných ľuďoch (kolektivizácia poľnohospodárstva, znárodňovanie či krutosť voči predstaviteľom cirkví) podnietilo v D. Pustajovi snahu konať proti tomuto uzurpujúcemu režimu založením celorepublikovej protikomunistickej organizácie Slobodné Československo v Ružomberku, ktorá mala svoje bunky po celom Slovensku, dokonca aj na Morave. Organizácia mala konšpiratívny charakter. Jej hlavnou úlohou bola spravodajská a sabotážna činnosť. Nasledovali prípravy boja za demokraciu, ktoré okrem zhromažďovania zbraní na obranu proti násilnému zriadeniu, zahŕňali aj propagáciu západných demokratických veľmocí, kompromitáciu komunistických kádrov, zhromažďovanie rôznych správ a vypracovanie šifrovacích kódov, ktoré predstavovali spôsob komunikácie v tejto organizácii. Šírla sa systémom reťazovej reakcie, keď každý člen získaval dvoch ďalších, a tak sa vlastne poznali len traja. Aj napriek opatrnosti bola činnosť organizácie odhalená a 6. mája 1952 bol Dobroslav Pustaj vzatý do väzby. Vyšetrovanie prebiehalo v Košiciach, Ružomberku a v Prahe. D. Pustaj bol mučený nielen hladom, fyzickým a psychickým násilím, ale do cely mu boli nasadzovaní konfidenti, provokatéri a kriminálnici, ktorí mali za úlohu jeho situáciu ešte zhoršiť. Po tvrdom a bezohľadnom vyšetrovaní sa mal konať súdny proces, ktorý bol sám o sebe fraškou. Proti Dobroslavovi svedčili jeho vlastní komplici, ktorí boli nútení naučiť sa konfrontačné protokoly naspamäť. Štátny súd sa konal 8. novembra 1952 a Dobroslav Pustaj dostal spolu s ostatnými v skupine „nižší trest“, 25 rokov, nakoľko začal činnosť ako mladistvý. Bez prerušenia si „odsedel“ vyše 16 rokov. Od roku 1953 ťažko pracoval v jáchymovských lágroch, v baniach ústredného tábora v Ostrově nad Ohří. Viac ako jeden rok strávil v korekcii, čo znamenalo pol dávky jedla každý tretí deň a neľudské správanie dozorcov v oveľa intenzívnejšej miere. Približne tri roky prežil v normálnej izolácii, čo predstavovalo pol dávky dennej stravy a štyri roky bol v tzv. prísnej izolácii ministerstva vnútra v Leopoldove. V roku 1965 odmietol prepustenie na prezidentskú amnestiu. Keď bolo jasné, že už mu nebudú môcť dlhšie upierať slobodu, bol prepravený do Valdíc u Jičína, kde v neúprosných podmienkach pracoval v sklárňach. Prepustený bol 10. mája 1968. Potom žil v Ružomberku a pracoval v liehovare. Ani na slobode však nemal klúd a často sa „náhodne“ stretával s ľuďmi, ktorí ho mali za úlohu prísne sledovať. Po zvrhnutí komunistického režimu v roku 1989 bol účastníkom v pléne Občianskeho fóra v Prahe, prvého snemu VPN v Dome odborov, kandidoval za primátora mesta Ružomberok a po roku 1990 bol predsedom Konfederácie prenasledovaných komunizmom na

Slovensku. V 90. rokoch sa po nástupe Vladimíra Mečiara k moci presťahoval do Prostějova, kde žil až do svojej smrti v roku 2013.

Zdroj: Kendera, R.: Ružomberská skupina – dissent viery a slobody. In.: Rozhlády po kultúre a umení, Ružomberok : TESFO, č. 1 – 2, 2018, s. 2 – 9.

D. Dopad na rozpočet

Schválené uznesenie nemá dopad na rozpočet mesta.

E. Vzťah ku strategickým dokumentom mesta

Dokument nemá vzťah k strategickým dokumentom mesta.